

WYCIECZKI I TRASY
ROWEROWE

WAR SZA WA I OKOLICE

Mistrzowska #ochrona ERGO
HESTIA

Autorzy przewodnika: Jakub Kaniewski (*Trasy rowerowe*),

Grupa MORUS – Michał Franaszek (*Poradnik rowerowy*)

Redaktor prowadzący: Łukasz Karolewski

Redakcja: Jacek Okarmus

Korekta: Weronika Pacholec

Opracowanie kartograficzne: Grzegorz Marchut

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

East View Cartographic (<http://www.cartographic.com>)

OSM (<http://www.openstreetmap.org>)

Koncepcja graficzna i projekt okładki: Hotmedia Jan Paluch, materiały na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock

Skład: Katarzyna Leja

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: bezdroza@bezdroza.pl, <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bewap2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-5262-9

Copyright © Helion, 2019

• **Kup książkę**

• **Poleć książkę**

• **Oceń książkę**

• **Księgarnia internetowa**

• **Lubię to!**

Nasza społeczność

SPIS TREŚCI

PORADNIK ROWEROWY **7**

TRASY ROWEROWE **33**

1	Z MŁOCIN NA OCHOTĘ	35
	WARSZAWA	
2	Z ŻERANIA DO ŚRÓDMIEŚCIA	41
	WARSZAWA	
3	Z OCHOTY NA KABATY	47
	WARSZAWA	
4	SZLAKIEM ZABYTKÓW Z POWSINA NA MŁOCINY	51
	WARSZAWA	
5	ŚLADAMI WOJNY PRZEZ PUSZCZĘ KAMPINOSKĄ	59
	WARSZAWA – SIERAKÓW – PALMIRY – DZIEKANÓW LEŚNY – WARSZAWA	
6	Z MIASTA DO PUSZCZY	65
	WARSZAWA – JANÓW – IZABELIN	
7	KAMPINOSKIE PAŁACE I KOŚCIOŁY	69
	IZABELIN – LIPKÓW – MARIEW – ZABORÓW – LESZNO	
8	ZAPOMNIANA TWIERDZA I PUSZCZAŃSKI SKANSEN	73
	LESZNO – KAMPINOS – ŻELAZOWA WOLA – SOCHACZEW	
9	Z BIEGIEM BZURY	81
	SOCHACZEW – BROCHÓW – TUŁOWICE – KAMION – WYSZOGRÓD – SOCHACZEW	
10	PÓŁNOCNYM SKRAJEM PUSZCZY KAMPINOSKIEJ	87
	PIASECZNICA – ŻELAZOWA WOLA – LEONCIN – CYBULICE – CZOSNÓW	
11	SKARBY ZIEMI ŁOWICKIEJ	93
	ŁOWICZ – SOBOTA – WALEWICE – BIELAWY – STANISŁAWÓW – CHRUŚLIN – ŁOWICZ	
12	DO TWIERDZY MODLIN, Z BIEGIEM NARWI	99
	LEGIONOWO – WIELISZEW – GÓRA – NOWY DWÓR MAZOWIECKI – MODLIN	

13	POWRÓT Z TWIERDZY	105
	MODLIN – KAZUŃ – ADAMÓWEK – PALMIRY – DZIEKANÓW LEŚNY – WARSZAWA	
14	Z WARSZAWY NAD ZALEW ZEGRZYŃSKI	111
	WARSZAWA – NIEPORĘT – ZEGRZE	
15	W GÓRĘ BUGU DO WYSZKOWA	115
	WIELISZEW – SEROCK – BARCICE – GULCZEWO – WYSZKÓW	
16	WENECJA MAZOWSZA	123
	WYSZKÓW – PORZĄDZIE – PUŁTUSK – WINNICA – ŚWIERCZE	
17	OKOLICE RADZYMINA	129
	KLEMBÓW – WOLA RASZTOWSKA – RADZYMIN – NIEPORĘT – WARSZAWA	
18	OLSZYŃKA GROCHOWSKA	135
	WARSZAWA	
19	DO WILLI MARSZAŁKA	141
	WARSZAWA – SULEJÓWEK	
20	BRZEGIEM WISŁY DO OTWOCKA	147
	WARSZAWA – JÓZEFÓW – OTWOCK	
21	Z OTWOCKA DO CZERSKA	153
	OTWOCK – CZERSK – GÓRA KALWARIA	
22	PRZEZ CHOJNOWSKIE KNIEJE	157
	GÓRA KALWARIA – BANIOCHA – ORZESZYN – PIASECZNO – WARSZAWA	
23	W GÓRĘ WISŁY DO GÓRY KALWARII	161
	WARSZAWA – KONSTANCIN-JEZIORNA – OBORY – TUROWICE – GÓRA KALWARIA – CZERSK – GÓRA KALWARIA	
24	MIĘDZY PIASECZNYM A TARCZYNEM	167
	PIASECZNO – WÓLKA PĘCHERSKA – TARCZYN – ZALESIE GÓRNE – PIASECZNO	
25	UROKI FABRYCZNEGO MIASTA	173
	GRODZISK MAZ. – ŻYRARDÓW – RADZIEJOWICE – ADAMOWIZNA – GRODZISK MAZ.	

INDEKS WYBRANYCH MIEJSCOWOŚCI I ATRAKCJI PRZYRODNICZYCH **174**

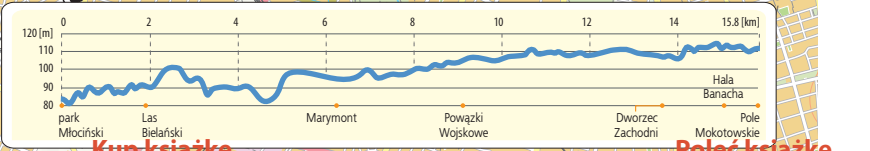
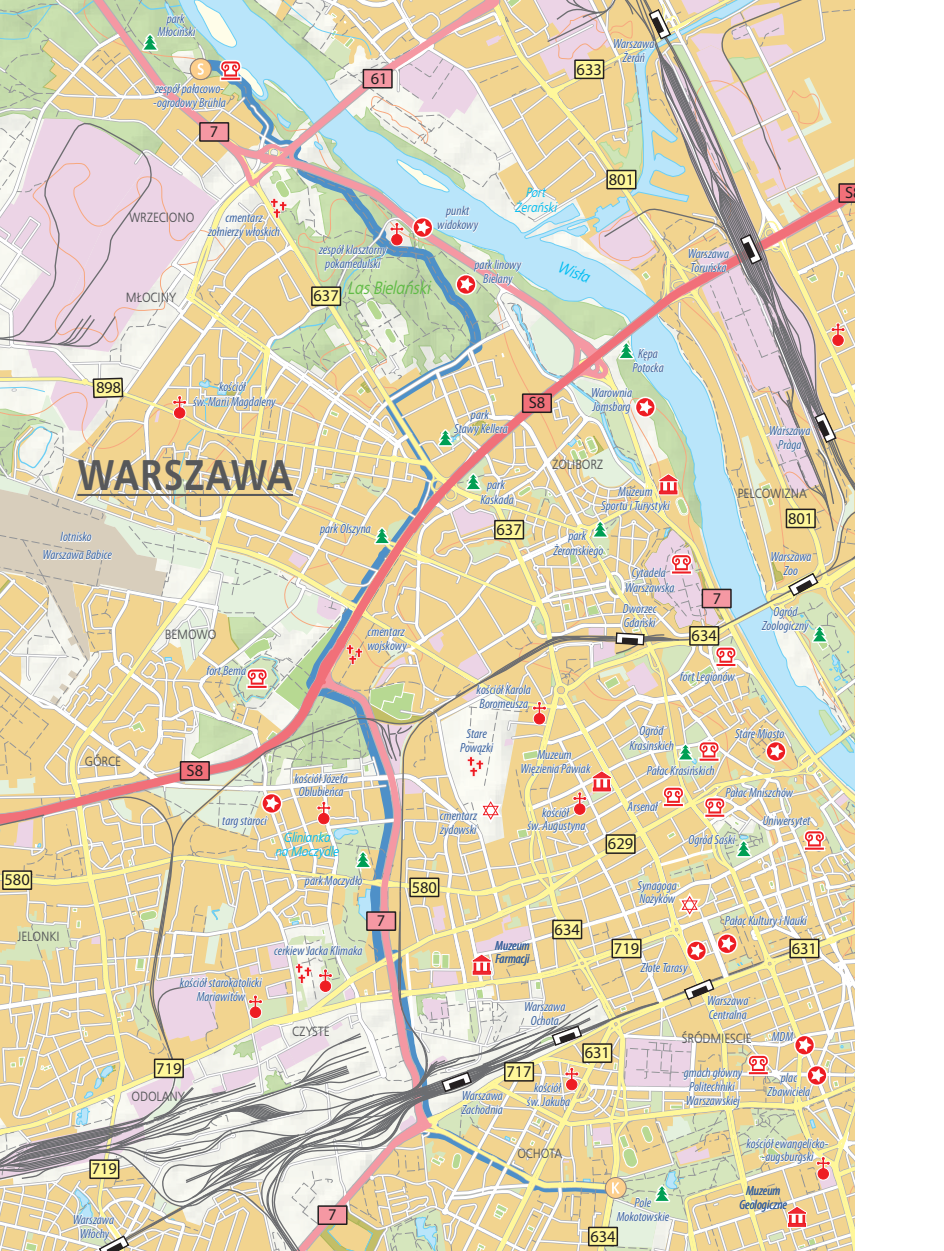
O PRZEWODNIKU

Na co dzień przywiązani jesteśmy do miejsc, w których mieszkamy, uczymy się bądź pracujemy – poruszamy się po utartych szlakach, łączących kilka, kilkanaście miejsc w mieście, nie wiedząc często, co znajduje się kilka ulic dalej. Z kolei na wakacje jeździmy „daleko” – co dla jednych oznacza zwykle urlop nad polskim morzem, na Mazurach lub w Bieszczadach, dla innych podróże po Europie, dla jeszcze innych wyprawy na inne kontynenty. Okolice naszego miasta traktujemy na ogół po macoszemu. Tymczasem kryją one wiele, często niespodziewanych, atrakcji. I nawet jeśli większość z nich nie dorównuje rangą zabytkom Włoch lub cudom przyrodniczym zamorskich krain – warto poświęcić im nieco czasu i uwagi. Na opisanych w przewodniku trasach napotkamy ciekawe, choć czasem nieco zapomniane, kościoły i dwory, zabytki techniki, a także zaskakujące widoki, urokliwe zakątki i pomniki przyrody – współtworzące krajobraz kulturowy, historyczny i przyrodniczy regionu, w którym mieszkamy.

Przewodnik rowerowy *Warszawa i okolice* powstał z myślą o tych wszystkich, którzy chcą – wykorzystując choćby tylko pojedyncze wolne dni, a nawet popołudnia – przełamywać codzienność życia w wielkim mieście i poznawać z rowerowego siodła jego bliższe (a czasem także szerzej pojęte) okolice. Trasy zaplanowano tak, by przejechać mógł je każdy, niezależnie od typu roweru, jakim dysponuje, a także kondycji (a zatem na wycieczkę można też zabrać dzieci). Choć można wyróżnić wśród nich łatwiejsze i trudniejsze, wszystkie mają charakter rekreacyjny – rzadko przekraczają 50 km długości, unikają stromych podjazdów lub zjazdów, a także odcinków prowadzących po uciążliwych nawierzchniach (piaskach itp.). Punkty początkowe i końcowe dobrano tak, by dojazd do nich (i powrót) był jak najłatwiejszy – zarówno samochodem, jak i przyjaznymi dla rowerów środkami komunikacji publicznej (np. pociągiem osobowym lub kolejką miejską). W miarę możliwości zadbano też o bezpieczeństwo – przede wszystkim zminimalizowano ilość odcinków przebiegających drogami o dużym natężeniu ruchu samochodowego.

Układ przewodnika ma służyć wygodzie użytkownika. Otwiera go zwięzły poradnik, obejmujący podstawy wiedzy niezbędnej każdemu rowerzyście (wybór roweru i kluczowego wyposażenia, użytkowanie roweru, zachowanie na drodze, elementy techniki jazdy, planowanie wycieczki, ekwipunek). W dalszej części opisano propozycje tras. Każdą z nich zilustrowano mapą i profilem, dzięki którym możemy na bieżąco śledzić pokonany dystans i planować dalszą część wycieczki. Na początku opisu każdej z tras podano też jej długość, orientacyjny czas przejazdu, a także – przyjętą dość arbitralnie (względem innych tras) – jej trudność. W części tekstowej scharakteryzowano najważniejsze punkty etapowe (podając przy nich odległości od początku i do końca trasy), a także podano szczegółowy opis przejazdu między nimi, będący uzupełnieniem mapy i profilu. Kolejność tras nie ma związku z ich trudnością. Oczywiście wiele z nich można łączyć, planując własne warianty lub wycieczki wielodniowe.

Mamy nadzieję, że przewodnik spełni swoje zadanie, zachęcając do aktywności i odkrywania niezwykłych miejsc, położonych często „tuż za miedzą”. Warto wytyczać własne ścieżki, lista ciekawych, wartych zobaczenia zakątków jest z pewnością otwarta. Zapraszamy na szlak!

Kup książkę

Poleć książkę

Z MŁOCIN NA OCHOTĘ

1

Warszawa w XIX w. wyglądała zupełnie inaczej niż dzisiaj. Podczas jazdy będziemy podążać wzdłuż linii kolejowej i szosy fortecznej, która oddzielała miasto od północy i zachodu od podwarszawskich wsi i bardzo długo zatrzymywała rozwój miasta. Trasa jest łatwa i krótka, należy jednak pamiętać, że będziemy jechać przez miasto – powinniśmy zachować niezbędną ostrożność, uważając na samochody i pieszych.

PARK MŁOCIŃSKI

0,0
15,8
km

Do parku Młocińskiego możemy dotrzeć metrem. Wsiadamy na stacji Młociny i kierujemy się na wschód ulicą Zgrupowania AK „Kampinos”, a potem na północ, wzdłuż ulicy Pułkowej.

Położony nad Wisłą **park Młociński** wchodził niegdyś w skład większego kompleksu leśnego połączonego z Puszcą Kampinoską. Na skraju lasu – ze względu na dogodnie położenie nieopodal miasta – pod koniec XVIII w. Henryk von Brühl zbudował swój podmiejski **pałacyk**. Dziś będący w rękach prywatnych zabytek możemy obejrzeć ze szlaku biegnącego nad rzeką.

Stacja metra
Młociny

Kościół
Niepokalanego
Poczęcia NMP

Trasę rozpoczynamy na polanie w parku Młocińskim. Kierujemy się na południe drogą wyłożoną płytami, a następnie ścieżką, mijając po prawej stronie **pałac**. Po kilkuset metrach ścieżka zmienia się w ulicę Prozy. Na skrzyżowaniu z Farysa skręcamy w lewo i dojeżdżamy do mostu Północnego. Przejeżdżamy tunelem pod mostem i po drugiej jego stronie zbaczamy w prawo na kładkę rowerowo-pieszą. Po jej przejechaniu kierujemy się na południe, ale nie asfaltową ścieżką idącą u podnóża skarpy, lecz gruntową ścieżką rowerowo-pieszą idącą górą. Droga biegnie cały czas prosto. Ponieważ w **Lesie Bielańskim** ruch rowerowy dopuszczony jest tylko na ściśle określonych szlakach, należy wypatrywać odpowiednich znaków i nie kierować się na dróżki, na których obowiązuje zakaz ruchu rowerów.

LAS BIELAŃSKI

Las Bielański jest rezerwatem przyrody – zachowanym fragmentem dawnej puszczy. W dawnych czasach w Lesie Bielańskim, połączonym wtedy jeszcze z dzisiejszym Lasem Młocińskim i Puszczą Kampinoską, polowali polscy królowie. W XVII w. król Władysław IV nadał tereny wewnątrz lasu kamedułom. Mnisi ci, znani ze swojej surowej reguły, mogli w leśnych ostępach spokojnie się modlić i pracować nie niepokojeni przez ludzi. Wkrótce na terenie klasztoru został wzniesiony **barokowy kościół**, który przetrwał do dziś i którego wieże górują nad lasem. W późniejszych czasach wokół klasztoru powstała szkoła, seminarium i uniwersytet katolicki.

1,8
14,0
km

Po obejrzeniu kościoła kierujemy się dalej na południe ścieżką idącą po zachodniej stronie muru klasztornego. Na rozdrożu wybieramy lewą odnogę i zjeżdżając w dół, podążamy cały czas prosto 1 km aż do wyjazdu z lasu i ulicy Podleśnej. Skręcamy w ścieżkę rowerową w prawo i wjeżdżamy na górę ulicą Podleśną. Na skrzyżowaniu z Marymoncką przy zabudowaniach IMGW skręcamy w lewo i minąwszy stację metra po prawej stronie, jedziemy do skrzyżowania z ulicą Żeromskiego, którą przekraczamy.

MARYMONT

6,0
9,8
km

Nazwa Marymont wzięła się od królowej Marysieńki, żony króla Jana III Sobieskiego; miała ona w tym rejonie pałacyk, w którym zamieszkiwała pod nieobecność męża. Dzisiejszy Marymont był wtedy terenem rolniczym oddalonym o 5 km od historycznej Warszawy. W latach międzywojennych dominowała tu niska zabudowa jednorodzinna i małe kamieniczki. Las Bielański i Kępa Potocka były miejscami, w których w soboty i niedziele warszawiacy spędzali wolny czas, korzystając z możliwości łatwego dojazdu tramwajem.

Od tego miejsca poruszamy się już szlakiem rowerowym. Początkowo jedziemy na wprost wzdłuż Marymonckiej, potem wjeżdżamy w ulicę Ogólną, która łagodnie skręca w prawo. Odtąd ścieżka będzie podążać wzdłuż alei Armii Krajowej. Jedziemy na wprost, mijając po

Powiązki
Wojskowe

prawej stronie park Olszyna. Przekraczamy ulicę Broniewskiego i jedziemy dalej prosto. Docieramy do wielopoziomowego skrzyżowania, które pokonujemy specjalną estakadą dla rowerów biegnącą w lewo (jest to rozwiązanie bardzo rzadko stosowane w naszym kraju). Jesteśmy po drugiej (wschodniej) stronie drogi ekspresowej nr 58 i jedziemy wzdłuż alei Prymasa Tysiąclecia. Po lewej stronie widzimy **cmentarz Powązki Wojskowe**.

POWĄZKI WOJSKOWE

8,5
7,3
km

 Cmentarz Powązki Wojskowe często bywa mylony ze Starymi Powązkami, są to jednak dwa zupełnie inne cmentarze, leżące co prawda przy jednej ulicy (tzn. Powązkowskiej), ale po dwóch stronach linii kolei obwodowej. Cmentarz wojskowy został wytyczony przez wojska carskie w roku 1912. Początkowo grzebani byli na nim tylko żołnierze z okolicznych garnizonów. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości cmentarz został ogłoszony wojskowym i przeniesiono na jego teren prochy żołnierzy walczących w powstaniach narodowych. Po II wojnie światowej w Alei Zasłużonych na tym bezwyznaniowym cmentarzu byli grzebani przedstawiciele nowej władzy, o czym często przypomina słowo „towarzysz” na nagrobkach. Na Powązkach Wojskowych spoczywają tak prominentni działacze, jak Bolesław Bierut, Julian Marchlewski, Władysław Gomułka i Karol Świerczewski. Na południe od cmentarza ciągnie się **Las na Kole**, w którym podczas wojny działały konspiracyjne oddziały harcerskie.

Wycieczkę kontynuujemy, jadąc po prawej stronie alei Prymasa Tysiąclecia. Przecinamy ulicę Obozową – od tego miejsca aż do Dworca Zachodniego będziemy jechać równoległe do torów kolei obwodowej – a następnie Górczewską. Na kolejnym skrzyżowaniu, z Wolską, przejeżdżamy na drugą stronę alei (zgodnie ze znakami ścieżki rowerowej) i kierujemy się dalej w tym samym kierunku (na południe). Przecinamy ulicę Kasprzaka i dojeżdżamy do tunelu pod torami kolejowymi przy Dworcu Zachodnim.

DWORZEC ZACHODNI

13,5
2,3
km

Historia tunelu biegnącego pod Dworcem Zachodnim do dziś budzi kontrowersje. Według niektórych historyków tunel w czasie wojny został przekształcony na ogromną komorę gazową. Temat ten jednak dzieli historyków. IPN, badając sprawę, uznał, że na podstawie dostępnych źródeł nie da się w jednoznaczny sposób ocenić, czy w tunelu faktycznie były przeprowadzane egzekucje.

Sprawdzamy rower po schodach do przejścia podziemnego i jedziemy na drugą stronę ulicy, tam na światłach przechodzimy przez ulicę Bitwy Warszawskiej, wzdłuż której biegnie ścieżka rowerowa. Ścieżką tą jedziemy na południowy wschód, przekraczamy ulice Szczęśliwicką i Białobrzeską. Dojeżdżamy do skrzyżowania z Grójecką. Tutaj po prawej stronie widzimy **Halę Banacha** i **pomnik Obrońców Warszawy 1939**.

HALA BANACHA

14,9
1,9
km

Budynek główny
Politechniki
Warszawskiej

Przy Hali Banacha, na pasie oddzielającym jezdnie ulicy Grójeckiej, znajduje się **pomnik Obrońców Warszawy**. To właśnie w tym miejscu niemieckie siły 6 września 1939 r. próbowały szturmować zaskoczenia zająć miasto. Atak został odparty i przez kolejne 22 dni miasto broniło się na ustawionych na rogatkach barykadach. Mimo zmasowanego ostrzału Zamku Królewskiego z artylerii i nalotów dywanowych nie udało się Niemcom wziąć Warszawy szturmem i dopiero po decyzji o kapitulacji 28 września wojska niemieckie wkroczyły do stolicy.

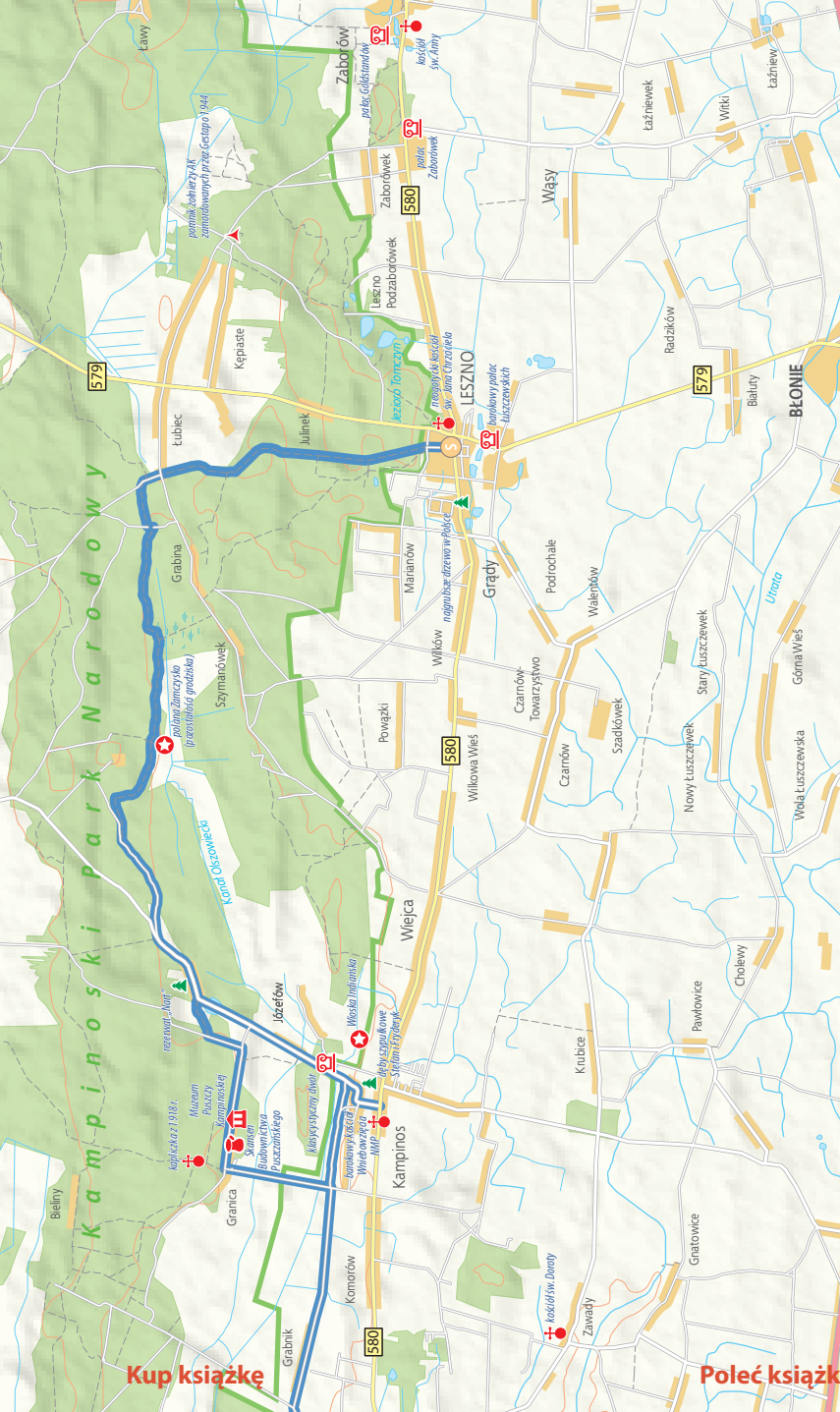
Ulicą Banacha kierujemy się na wschód, po lewej stronie mijamy budynki kampusu Uniwersytetu Warszawskiego i po kilkuset metrach dojeżdżamy do ulicy Żwirki i Wigury. Po jej przekroczeniu wjeżdżamy na **Pole Mokotowskie**.

POLE MOKOTOWSKIE

15,8
0,0
km

 Pole Mokotowskie było niegdyś lotniskiem – stąd właśnie wylatywały w latach 20. XX w. pierwsze samoloty rejsowe PLL LOT. Kiedyś były to obrzeża miasta, dziś kompleks parkowy otacza zabudowa wielkiej aglomeracji. Kiedy w 1935 r. zmarł marszałek Piłsudski, to właśnie z Pól Mokotowskich wyruszyła kolejowa laweta z ciałem do Krakowa i to tu żegnali wielkiego Polaka warszawiacy. Trochę wbrew nazwie, większość Pola Mokotowskiego leży na terenie dzielnic Śródmieście i Ochota.

W pobliżu Pola Mokotowskiego znajduje się m.in. zabytkowy **budynek główny Politechniki Warszawskiej** oraz **Muzeum Geologiczne**.

Kup książkę

Poleć książkę

ZAPOMNIANA TWIERDZA I PUSZCZAŃSKI SKANSEN

8

Z Leszna wyruszamy na północ – w głąb Puszczy Kampinoskiej. Na trasie będziemy mogli podziwiać pozostałości świata, który już nie istnieje. Po twierdzy, która niegdyś strzegła bram Mazowsza, pozostały dzisiaj tylko wały i nasypy. Na miejscu dawnej puszczańskiej wsi Granica utworzono skansen. Pod koniec wycieczki będziemy mogli zwiedzić Muzeum Fryderyka Chopina i zobaczyć ciekawe zabytki Sochaczewa. Trasa jest polecana posiadaczom rowerów z kołami o szerokich oponach – po drodze napotkamy nieutwardzone drogi leśne z wystającymi korzeniami drzew, piaski i innego rodzaju przeszkody.

LESZNO

Leszno jest największą miejscowością leżącą na południowym skraju Puszczy Kampinoskiej, między Warszawą a Sochaczewem. Jest to też najbardziej odległe miejsce, w które można dotrzeć miejskim autobusem z Warszawy (linia 719 z os. Górczewska). W Lesznie warto obejrzeć **barokowy pałac** z XVIII w. Obecnie mieści się w nim centrum szkoleniowe i hotel. Drugim zabytkiem miejscowości jest **neogotycki kościół** z końca XIX w. zaprojektowany przez Władysława Hirszla, autora wielu budowli na Mazowszu. Na granicy Leszna i wsi Grądy stoi **pomnikowa topola biała** – najgrubsze drzewo w Polsce (obwód pnia przy ziemi – 14 m).

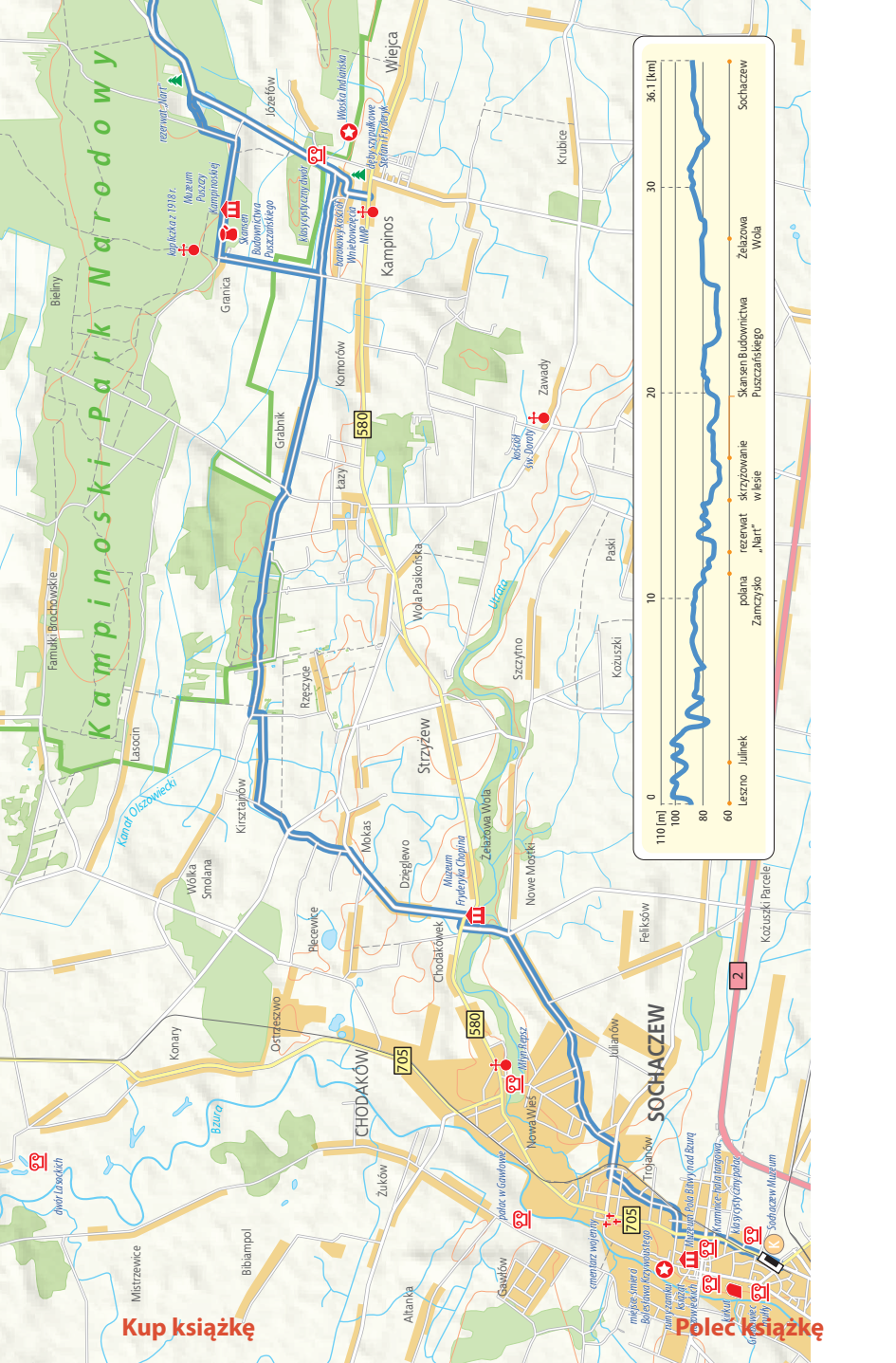
0,0
36,1
km

Od pętli autobusowej kierujemy się na wschód i przy zabytkowym budynku szkoły skręcamy w lewo. Jedziemy cały czas prosto i po 500 m wjeżdżamy do lasu. Od tej pory aż do Żelazowej Woli będziemy jechać zielonym szlakiem rowerowym. Jest to jedyny szlak w tym rejonie puszczy – w niektórych miejscach znaki są namalowane na czarno, ale dotyczą one szlaku zielonego. W lesie możemy jechać ścieżką albo biegnącą 10 m na lewo zarośniętą dawną puszczańską drogą (śladem jej znaczenia są ciągnące się wzdłuż niej drewniane słupy). Po 1,5 km dojeżdżamy do dawnego centrum cyrkowego w Julinku.

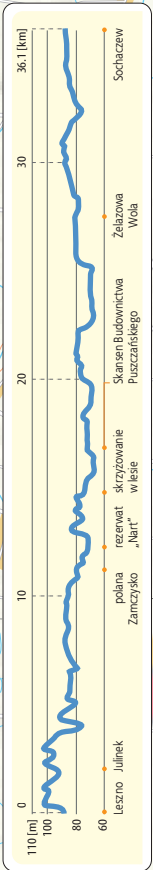
JULINEK, dawne centrum cyrkowe

Baza w Julinku była niegdyś miejscem niezwykłym – każdej zimy do położonych na skraju puszczy zabudowań zjeżdżały się cyrki z całej Polski. W stajniach zimę spędzały słonie, niedźwiedzie i inne zwierzęta. Obok działała policealna szkoła cyrkowa ciesząca się sławą jednej z najlepszych w Europie Wschodniej. Niestety, w czasach transformacji ustrojowej i prywatyzowania się cyrków baza zaczęła pustoszeć, a dziesięć lat później działalność zakończyła też szkoła.

2,4
33,7
km

Kampinoski Park Narodowy

Kup książkę

Poleć książkę

Jedziemy dalej prosto. Droga nieznacznie meandruje – najpierw skręca w lewo, potem w prawo. Po 2 km dojeżdżamy do skrzyżowania z asfaltową drogą na skraju wsi Łubiec. Jedziemy prosto 500 m i skręcamy w lewo, a następnie 700 m prosto do rozległej polany z wiatami, pod którymi można usiąść, i piaszczystą łachą na środku. Teraz musimy uważać, by nie zablądzić. Za polaną zbaczamy w lewo (drogowskazy na Leszno), a po 100 m – w prawo. Trasa wiedzie wzdłuż moczarów, dróżka jest tu często bardzo błotnista. Najtrudniejsze miejsce znajduje się 1,5 km dalej, gdzie trasa skręca w lewo, po czym następuje ostry zjazd po wąskiej ścieżce. Nie jest to długi odcinek – po kilkuset metrach trasa wznosi się i suchym grzbietem wydmy doprowadza do **polany Zamczysko**.

POLANA ZAMCZYSKO

8,3
27,8
km

★ **Polana Zamczysko** jest w Puszczy Kampinoskiej miejscem niezwykłym. Na położonej kilkaset metrów od szlaku górze wznosiło się wczesnośredniowieczne **grodzisko**. Położone wśród lasów i bagien, strzegło północnego Mazowsza przed najazdami Litwinów i Prusów (w tamtych czasach uzbrojonych jedynie w miecze i topory). Z platformy widokowej baczny obserwator może dokładnie prześledzić przebieg fosy okalającej dawny gród.

Z polany Zamczysko warto przejść się na wzgórze, by zobaczyć **pozostałości dawnego grodziska**. Zostawiamy rowery na polanie (ze względu na schody na trasie) i idziemy 300 m na południe. Warto obejrzeć pozostałości po osadzie z kilku miejsc, aby łatwiej wyobrazić sobie wygląd jednej z najstarszych mazowieckich warowni.

Po powrocie ze spaceru jedziemy szlakiem na zachód. Po pewnym czasie dróżka wyraźnie skręca, a następnie zaczyna się stromy zjazd. Należy jechać prawą bądź lewą stroną drogi (nie piaszczystym środkiem) albo prowadzić rower. Następnie szlak skręca w lewo. Jedziemy dalej prosto. Po drodze mijamy **rezerwat „Nart”**, w którym rosną unikatowe strzeliste sosny. Po 2 km dojeżdżamy do parkingu.

W rezerwacie „Zamczysko”

REZERWAT „NART”, parking

11,3
24,8
km

 Rezerwat „Nart” jest jedną z 22 stref ochrony ścisłej w Kampinoskim Parku Narodowym. Rosną tutaj jedne z najwyższych sosen w Polsce. Jednak przyroda nie zawsze była tu chroniona. W czasie okupacji zarządcy niemieccy prowadzili rabunkową eksploatację drewna w puszczy. W okolicach dzisiejszego rezerwatu został założony obóz pracy, w którym przetrzymywani byli Żydzi i Polacy. Zmuszani do pracy ponad siły, przy głodowych porcjach żywności, byli wykorzystywani do prac melioracyjnych. Wielu z nich przeplaciło to swoim życiem. Części udało się uciec i dołączyć do partyzantów działających w Kampinosie.

Przy parkingu biegnie szutrowa droga. Skracamy w nią w prawo. Po kilkuset metrach szuter ustępuje miejsce asfoltowi. Po 1 km docieramy do skrzyżowania. W tym momencie powinniśmy zdecydować, czy chcemy jechać dalej zielonym szlakiem rowerowym i odwiedzić skansen Granica, czy też, nakładając nieco drogi, odwiedzić wieś Kampinos, aby uzupełnić zapasy w sklepie, zjeść coś i obejrzeć ciekawy dworek z zespołem parkowym.

SKRZYŻOWANIE W LESIE (rozejście się tras opcjonalnych)

12,3
23,8
km

Aby dojechać do **skansenu w Granicy**, skręcamy z głównej drogi w prawo, zgodnie z zielonymi znakami, a potem (po 1,5 km od skretu) przy wiacie kierujemy się w lewo. Kilkaset metrów dalej dojeżdżamy do głównej drogi dawnej wsi Granica.

SKANSEN BUDOWNICTWA PUSZCZAŃSKIEGO

14,6
21,5
km

  Skansen Budownictwa Puszczańskiego, leżący na terenie dawnej wsi Granica, jest świadectwem świata, który już nie istnieje. Jego koniec nie nadszedł jednak wraz z kaktlizmem albo wojną, ale został ściśle zaplanowany. Od końca II wojny światowej władze Kampinoskiego Parku Narodowego prowadzą konsekwentną akcję wykupu gospodarstw i wsi, które niegdyś z mozołem powstawały na terenach wydartych puszczy. Odzyskane tereny są oddawane z powrotem puszczy. Granica była największą z takich wsi. Jej mieszkańcy ostatecznie opuścili swoje domy w latach 80. XX w. Dawne pola uprawne zastąpiły szkółki leśne, a kilka nierozzebranych domów zaadaptowano na obiekty turystyczne; w jednym z nich urządzono **Muzeum Puszczy Kampinoskiej**.

Drogą asfaltową dojeżdżamy do **Muzeum Puszczy Kampinoskiej** (tu możemy zdecydować się na przechadzkę **ścieżką dydaktyczną „Granica”** – 1,5 km). Po 500 m asfaltowa droga skręca w lewo. Wysadzaną drzewami aleją jedziemy do skrzyżowania u podnóża skarpy (uwaga, miejsce to można przegapić; zorientować się można po tym, że na skarpie jest gospodarstwo, a po lewej stronie trzy piętrowe domy).

Tradycyjna chałupa
w Skansenie Budownictwa
Puszczańskiego

SKRZYŻOWANIE PONIŻEJ SKARPY (połączenie tras opcjonalnych)

16,5
19,6
km

Trasa opcjonalna:

SKRZYŻOWANIE W LESIE (rozejście się tras opcjonalnych)

12,3
24,3
km

Aby dojechać do wsi Kampinos, jedziemy cały czas prosto asfaltową drogą ulicą Partyzantów do drogi głównej nr 580.

KAMPINOS

15,3
21,3
km

Leżąca na skraju puszczy wieś Kampinos jest miejscowością, od której cały las wzięły swoją nazwę. W średniowieczu była miastem (prawa miejskie – jako Białe Miasto – nadano jej w 1414 r.), później jednak się wyludniła. Renesans przeżyła po popularyzacji turystyki pieszej po II wojnie światowej. We wsi warto obejrzeć **klasycystyczny dwór** z XVIII w. oraz pochodzący z tego samego okresu **drewniany kościół**. Na wiejskim cmentarzu znajdują się mogiły z okresu powstania styczniowego oraz z czasów II wojny światowej.

Od głównej drogi nr 580 jedziemy ulicą Partyzantów (tą samą, którą przyjechalіśmy) z powrotem 300 m, po czym skręcamy w ulicę Niepodległości. Po dojechaniu do jej końca odbijamy w prawo i zjeżdżamy ze skarpy do skrzyżowania.

SKRZYŻOWANIE PONIŻEJ SKARPY (połączenie tras opcjonalnych)

17,0
19,6
km

Z asfaltowej drogi zbaczamy na zachód, na drogę gruntową. Jedziemy prosto do skrzyżowania w łąkach. Skręcamy na nim w lewo, a po kilkudziesięciu metrach – w prawo. Początkowo gruntowa droga wiedzie wzdłuż pól, by po 1,5 km wejść do lasu. To ostatni prawdziwie puszcząński odcinek na naszej trasie. Należy nastawić się tu na piasek pod kołami.

Po wyjechaniu z lasu jedziemy prosto przez wieś do rozdroża trzech dróg. Na rozdrożu skręcamy w lewo, a po 200 m w prawo. Następnie jedziemy prosto do skrzyżowania z większą drogą, gdzie odbijamy w lewo. Docieramy do kolejnego skrzyżowania. Przejeżdżamy przez nie na wprost (droga zmienia się w asfaltową). Po 1 km dojeżdżamy do wsi Mokas. Stąd jedziemy prosto do Żelazowej Woli, gdzie odbijamy w prawo i po kilkudziesięciu metrach dojeżdżamy do bramy parku przy **Muzeum Chopina**.

Muzeum
Chopina

ŻELAZOWA WOLA

27,6
8,5
km

  Obiektem, który po wjechaniu do Żelazowej Woli od razu rzuca się nam w oczy, jest **Muzeum Chopina**. Jest to dworek, będący niegdyś własnością hrabiego Skarbka – to tutaj poznali się rodzice kompozytora, tu także przyszedł na świat Fryderyk Chopin. Kilka

lat po urodzeniu Fryderyka jego rodzice przeprowadzili się do Warszawy, ale kompozytor jeszcze wielokrotnie w swym życiu odwiedzał posiadłość pod Sochaczewem. Dzisiaj w budynkach dworskich i dobudowanych pawilonach mieści się multimedialne centrum poświęcone kompozytorowi.

Skracamy w prawo i jedziemy wzdłuż ogrodzenia parku. Przejeżdżamy mostem przez rzekę Utrąę. Następnie odbijamy w prawo, w drogę asfaltową (drogowskaz na Orli Ciesin). Jedziemy nią prosto do rozdroża. Tutaj wybieramy główny, środkowy wariant (ulica Graniczna). Droga na tym odcinku jest częściowo szutrowa. Na skrzyżowaniu z Trojanowską skręcamy w prawo. Przejeżdżamy przez tory kolei wąskotorowej i kierujemy się w lewo, w ulicę Jana Kochanowskiego. Po 1 km skręcamy w aleję 600-lecia w lewo. Po pewnym czasie droga ponownie przecina tory wąskotorówki, po czym biegnie dokładnie wzdłuż nich. Dojeżdżamy do **Muzeum Kolei Wąskotorowej**. Skręciliśmy 200 m dalej w ulicę Księcia Janusza, dojeżdżamy do dworca kolejowego w Sochaczewie.

SOCHACZEW

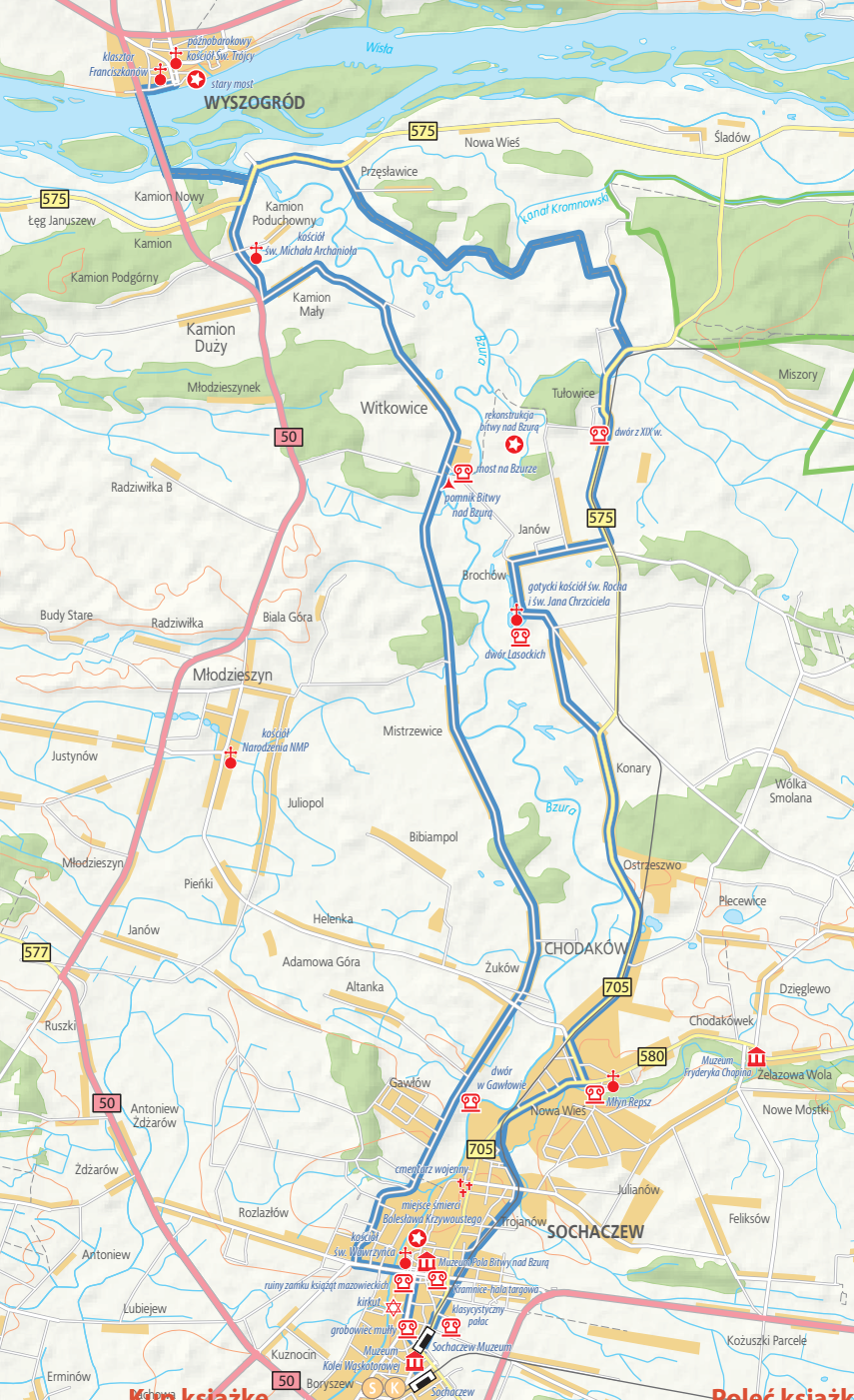
36,1
0,0
km

 W Sochaczewie, jeżeli czas nam na to pozwala, warto spędzić trochę czasu na **rynku** i odwiedzić pobliskie muzea: **Muzeum Ziemi Sochaczewskiej** i **Muzeum Pola Bitwy nad Bzurą** (otwarte: wt., czw., sb. i nd. 10.00–16.00 oraz śr. i pt. 10.00–15.00; wstęp: 6 i 4 zł) oraz bardzo ciekawe **Muzeum Kolei Wąskotorowej** (otwarte: wt.–nd. oprócz dni poświęconych 10.00–15.00; wstęp: 10 i 6 zł). Warto też wybrać się na **Górze Zamkową**. Ruiny, które można tam obejrzeć, to **pozostałości zamku** z końca XVIII w., który wzniesiono na miejscu XIV-wiecznego zamku książąt mazowieckich (uległ on zniszczeniu na skutek osuwania się skarpy). Jeszcze wcześniej w tym samym miejscu stała wczesnośredniowieczna budowla warowna, spalona podczas litewskiego najazdu. Unikatowym zabytkiem jest stojący na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących zrujnowany **grobowiec mułły** – pozostałość po XIX-wiecznym cmentarzyku mużułmańskim.

Z Sochaczewa do Warszawy możemy wrócić często kursującym pociągiem podmiejskim. Możemy też zanoćować w mieście, aby następnego dnia wyruszyć do Wyszogrodu albo Łowicza.

Lokomotywa
Sochaczewskiej
Kolei Muzealnej

Kup książkę

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

-
1. ZAREJESTRUJ SIĘ
 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA

Kup książkę

Poleć książkę

Przewodnik rowerowy **WARSZAWA I OKOLICE** powstał z myślą o wszystkich, którzy chcą łączyć aktywny wypoczynek z poznawaniem atrakcji krajoznawczych regionu, w którym przebywają. Trasy zaplanowano tak, by każdy mógł znaleźć odpowiednią dla siebie, zarówno rodziny z dziećmi, jak i bardziej zaawansowani rowerzyści.

Opisom wycieczek towarzyszą zdjęcia, mapy i profile wysokościowe. Całość uzupełniają zwięzły poradnik.

Przewodnik z pewnością spełni swoje zadanie, zachęcając do odkrywania niezwykłych miejsc, często położonych zaskakująco blisko.

ZAPRASZAMY NA ROWEROWY SZLAK!

**25 TRAS
O RÓŻNYM
STOPNIU
TRUDNOŚCI**

**DOKŁADNE
MAPY**

**PROFILE
WYSOKOŚCIOWE**

**PORADNIK
ROWEROWY**

ebook dostępny wyłącznie na:
ebookpoint^{PL}

 Bezdroża

 Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

 Zamówienia telefonicznie:
0 801 339900
 0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Hellon SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-283-5262-9

Cena 32,90 zł